

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

EGY ÓRA . . . K 20.—
NEGYED ÉVRE K 55.—
FÉL ÉVRE . . . K 110.—
EGÉSZ ÉVRE . . . K 220.—

SZERKESZTŐSÉG ÉS
KIADÓHIVATAL: DEB-
RECEN, PIAC-U. 49. SZ
TELEFONSZÁM: 18.

Értesítés és felhívás

A m. kir. pénzügyminiszter ur az Ostrák—Magyar Bank jegyeinek felülbélyegzés végett való beszoállítására határidejét **telek részére április 15 ig bezárólag** meghosszabbította. Ezen határidőn túl — minthogy újabb meghosszabbítás lehetősége ki van zárva — csak néhány napig lesz még a felülbélyegzésre való benyújtás lehetséges, de április 15-ike után csak a rendeltileg megállapítandó levonással. Felhívjuk tehát a városi és megyei lakosságot, hogy a még birtokában levő bankjegyeket legkésőbb április 15-ig valamelyik pénzintézetnél annál is inkább adja be felülbélyegzés végett **nehogy a mulasztás kéros következményét viselnie keljen.** Tudomásu hozzuk továbbá, hogy a román felülbélyegzéssel ellátott bankjegyek felülbélyegzés végett bármelyik helybeli pénzintézetnél, vagy hitelszövetkezetnél a többi bankjegyekre megállapított feltételek mellett ugyanazok beadhatók.

Horthy Miklós Debrecenben

A kormányzó fogadtatásának részletes programja

Debreczen és a Hajduság népe lelkes örömmel készül arra a napra, amikor Horthy Miklósnak, Magyarország kormányzójának bemutathatja tisztelét, ragaszkodását és hűségét. A katonai és polgári hatóságok vezetői a debreczeni Horthy nap olyan programját állították össze, amely méltó lesz a nap történelmi jelentőségéhez.

Pétekén délután 4 órakor a városbáza kitanácsotermében ardekezletre jöttek össze a polgári és katonai hatóságok és testületek képviselői, hogy Horthy Miklós kormányzó debreceni fogadtatásának és ünnepségeinek részletes programját megállapítsák. Az értekezleten jelen voltak Szemjén Gusztáv kormánybiztos főispán elnöklése alatt: Márk Endre udv. tan. polgármester, Pákozdy Sándor alispán, dr. Baltasar Desső ref. püspök, gróf Lindenberger János főgondnok dr. Lindenberger János prépost, püspöki meghívott, Martony Lajos ág. hitv. esperes, Papp Gyula görög kath. lelkész, dr. Magosa György t. ügyész, dr. Vargha Elemér tb. főjegyző, tanácsnok, dr. Vásáry István tanácsnok, Restás István rendőr-főkapitány, dr. Heendel Vilmos egyetemi tanár, Tóth Aurél táblabíró, Keill Elemér ezredes ténparancsnok, Nagy Vilmos csendőralezredes, csendőrkerületi parancsnok, Molnár József őrnagy, Dalnoky József százados, Erlich Géza százados, Pintér István százados és Balogh Sándor tb. aljegyző, polgármestertitkár, mint jegyző.

Baháé megvitatása után az április 14-iki ünnepségek teljes programját az értekezlet a következőkben állapította meg:

Zenés takarodó és ébresztő.

1. A Kormányzó ur Ó Főmáltósága megérkezésének előtti

napon, 1920 április hó 13-ik napján este 8 órakor zenés takarodó lesz. Az utvonulat a ténparancsnokság a körletparancsnoksággal egyetértéssel készíti fel a megállapított. Eről idejében értesíti a rendőrfőkapitányságot.

2. A fogadtatás napján, 1920 április 14-én reggel fél 6 órakor zenés ébresztő. Utvonul megállapítás, mint fentebb.

A megérkezés és a fogadtatás.

3. Kormányzó ur Ó Főmáltósága 14-én reggel 9 órakor érkeznek kölővonatban veszérkeri főnöke, szárazsegédjei, ordonancistái, valamint a sajtó képviselői kíséretében. A kíséret körlebelől 14 tagból áll. A pályaudvart az önkormányzat díszített fel a pályaudvort a napra a rendőrség, csendőrség, katonai karhatalom által el lesz zárva. A körletparancsnok ur, Hegedűs tábornok, veszérkeri főnökevel előbb nap a Kormányzó Ó Főmáltósága és oit jelentkezik. A vonat már együtt érkeznek meg. A fogadtatás alkalmával a polgármester egy díszszóval áll, a díszszó előtt jobbra a magasabb katonai parancsnokok és mellettük a zenekar áll.

Kormányzó ur kölő vonata a zenekar előtt fog megállni a főútszélén fogja a helyőrség legmagasabb katonai parancsnoka. Aztán elvonul a díszszó előtt, majd üdvözlő a város és a városnévben Szemjén Gusztáv kormánybiztos-főispán ur a Kormányzó urat. Aki ezáltal a székessé termítől, hogy a megye határára Püspökudányba üdvözlője, kénytelen elérni, mivel Kormányzó ur kölő vonata Püspökudányban nem fog megállni. Kormánybiztos ur kíséretében résztvevő a rendőrfőkapitány is. Továbbá megállítók a sajtó képviselői állnak.

4. Az üdvözlés után Kormányzó ur a helyőrség legmagasabb katonai parancsnokai és a főispán-kormánybiztos ur kíséretében a földszintű I osztályú várőrtanyán keresztül kivonul a Petőfi tőre, ahol részére egy emelvény lesz felállítva. Az emelvény előtt lesz felállítva a városi tanács, a városnév felírása és a város elölkező leányai fűhár, illetve magyar ruhában. Kormánybiztos ur bemutatja a városi tanács és a megyei tisztikar tagjait. Aztán a leányok csokrot ajánljának át a Kormányzó urnak. (Az emelvény elkészítéséről dr. Vargha Elemér tb. főjegyző gondoskodik a városi mérnöki hivatal útján.)

A bevonulás.

5. Ezután következik a díszbevonulás, amely kocsi fog történni. Elöl megy a rendőrfőkapitány kocsija, aztán egy szakasz lovasrendőr, ezután lovasbandérium ment volna, azonban az idő rövidsége és a lovak állánya miatt ezen tervül el kellett állani a szón meggy egy szakasz lovasrendőr, ezután a körletparancsnok veszérkeri tisztjével, ezután jön a Kormányzó ur a város főterén fogatán az első szárazsegédjével, ezután jön Kormánybiztos ur a polgármester urral, ezután az alispán ur, azután a veszérkeri főnök, Berzevicsy tábornok s azután Kormányzó ur kísérete a katonai és a polgári hatóságok képviselői. A bevonulás lépésben fog történni, mivel Kormányzó ur kocsija melett két oldalt tisztiköből megőrsérfel lesz állítva. (A kocsi elállításáról a katonai ügyosztály és a városgazdai hivatal fog gondoskodni.)

Díszszemle.

6. A Kormányzó ur a Csapó utcá sarkáig vonul kísérvél a sarkán kiállítva, kíséretével elvonul a felállított csapatok előtt, amelyek a Csapó utcától a Nagytemplomig terjedő téren a kereszt

keresztmi iskola felőli oldalon lesznek elhelyezve. Az utást szabadon lesz húyva. Az egész Piac-utcán és a Nagytemplom előtti téren kordonnal lesz elzárva, a vező köröség a kordonon kívül a győzelműre foglalhat helyet.

A Nagytemplomban.

Díszszemle. A Kormányzó ur elvonul a téren felállított helyőrség arcvonala előtt. Bevonul a Nagytemplomba katonai és civil kísérettel a főajtón. Bevonatákor az orgona fog játszani, ezután dr. Baltasar Desső püspök megváltja a Kormányzó ur Ó Főmáltóságát. Aztán a menet kivonul a főajtón, miközben a helybeli egyesített énekkarok a Himnust énekelik.

Tedeum.

7. Aztán következik a Tedeum: Díszsátor lesz felállítva a Kossuth-szobor előtt, sccel a Kereskedelmi Akadémia felő körlebelől a csapatok arcvonala középpontjával szemben. A Tedeumot dr. Lindenberger János prépost ur tartja. (A díszsátort a vízi szed utász tiszja készített el.)

8. A Tedeum után következik a város zászlójának a húszszed részére való ünnepélyes átadása. A már előzőleg földszintű sarkólát Baltasar Desső püspök, Lindenberger János prépost, Martony Lajos esperes és Papp Gyula görög kath. lelkész megváltja a az így megváltott zászlót a polgármester vagy akadályoztatás esetén a polgármester helyettese átadják a húszszed parancsnokának. (A zászlóra küldendő szalagok már előzőleg a városbázisban lesznek fölírva a zászlóra s ezen szalagok a polgármesteri hivatalba küldendők.) A zászlóavatás a polgári hatóságok és jelölény egyesületek és a gazdaságadalmi képviselői is megjelennek, akik részére a kordon átletésére rendőrfőkapitánysági engedélyük lesz. Ezeknek személyét kormánybiztos-főispán ur és az általa szervezett szűkebbkörű bizottság állapítja meg.

9. Ezután Kormányzó ur kíséretével a magasabb katonai parancsnokok a kormánybiztos-főispán, polgármester és alispán kíséretében a Bika szálloda előtti siakker strandhoz megy, ahol a helyőrség eldőlőirozik előtte. Ugyanakkor a sajtó képviselőinek lesz megfelelő hely biztosítva, ahonnan a díszbevonulást végig nézhetik. A kordonon belül levő meghívott közönség marad a felállított díszsátor mellett.

A gazdák zászólójának átadása.

10. A Kormányzó ur kíséretével a katonai és civil hatóságok képviselőivel a városházára megy, ahol a lakosztálya van elhelyezve. A lakosztály az emelet 3., 4., 5. és 6. számú szobákból áll. Itt lesznek elhelyezve a Kormányzó 5 főméltósága, 3 szárnysegéd, a vezérkari főnök, 2 parancsnok. A kíséret többi tagjai a Bikában lesznek elszállásolva.

Küldöttség fogadása.

11. A kormányzó ur azután fogadja a küldöttségeket a polgármesteri szobában. Legelőször a helyőrség tisztikara mutatkozik be. Azután fogadja a kormányzó ur a civil hatóságok képviselőit és pedig a ref. egyházkerület képviselője, róm. kath. egyház, az evangélikus egyház és végül a görög kath. egyház, azután a város Tanácsa, a vármegye tisztikara, az egyetemi tanács, az igazságügyi hatóságok képviselői, az állami közigazgatási hatóságok képviselői, tankerületi főigazgató, Kormányzó iskolatársai, Debreceni és Hajdúvármegyei Gazdasági Egyesület, Ipar és kereskedelmi kamara, Jótékony és kulturális egyesületek (négyesetek is) a város kereszt egyesület vezetése mellett, a munkások képviselői. A küldöttségeket a Kormánybiztos-főispán ur, polgármester, Csóka Sámuel főjegyző és dr. Lindberger János prépost urból álló szűkebbkörű bizottság állítja össze. A kijelölt küldöttségek vezetője által tartandó beszédek beszédek kormánybiztos-főispán urral közlendők, aki azokat a körletparancsnokság útján a kabinetirodának a fogadástól elött már 3 nappal bejelenti.

A banket.

12. A fogadástól után délután 2 órakor a Bika-szálloda nagytermében banket lesz, a banketten résztvevő tiszték személyiét és számát a körletparancsnokság, a polgárok személyiét és számát a kormánybiztos ur elnöklete alatt alakított fentemlített szűkebbkörű bizottság állapítja meg. A banketten körülbelül 100-120-an vesznek részt. A résztvevők közül körülbelül 60-an lesznek katonai személyek. A banketten megjelennek a legénység és az aluztek képviselői körülbelül 10 taggal, akiknek egyike a Kormányzó urat felköszönti. A banket után ugyanazok a fenti bizottság állapítja meg. A banket ideje alatt a nagyterem páholyai fele részben a helyőrség tisztikara és fele részben a polgári közönség részére van fenntartva. Ez utóbbiak részére megfelelő igazolványt ugyanazok a kormánybiztos ur elnöklete alatt álló szűkebb bizottság adja ki.

13. A délután a Kormányzó ur rendelkezései szerint fog beosztani.

Az Arany János társaság diszoldadása.

14. Este 6 órakor a Csoknai-színházban az Arany János

Társaság diszoldadást rendez. Programm:

I-ső rész.

1. Tabló „Veres világ“ Az Egyesített dalárda Mácsay karnagy vezetése mellett éneklí a Himnusz.
2. Elnöki megnyitó. Tartja: Haendel Vilmos dr., egyetemi tanár.
3. Vályi Nagy Gusztáv főhadnagy Horthyhoz címzett versét szavalják. Szavaló személy még ismeretlen.
4. „Ország címere“, tabló. Bihari Akos szavalja az „Élet és Halál“ című költeményt.

II-ik rész.

1. Havas Gáborné magyar és karác dalokat énekel.
2. Dr. Darkó Jenőné Simonffy Irénke Liszt Ferenctől „Szózat“-rapsodiát zongorázza.
3. Dr. Szilágyi Imre versét szavalják. Szavaló személye még ismeretlen.
4. Cigányzene. Dr. Szilágyi Imre vezetése mellett. Kormányzó ur az I-ső emeleten lévő városi páholyból nézi végig az előadást. Az I-ső emeleten és a földszinten álló helyeken lesznek elhelyezve a katonaság és a polgári hatóságok képviselői. A jegyek szétosztásáról az Arany János társaság elnöksége, illetőleg választmányja gondoskodik.

15. Diszoldadás után 8 óra 15 perckor vacsora a Bika-szálló nagytermében, melyen résztvesznek ugyanazok, akik az ebéden, az aluztek és a legénység kivételével. A páholyok ugyanugy mint délelben fele részben a katonaság, fele részben a civil publikum rendelkezésére bocsátva. A katonaság részvételét a körletparancsnokság, polgári publikum részvételét a kormánybiztos-főispán ur elnöklete alatt álló szűkebbkörű bizottság állapítja meg.

Az elutazás.

16. Vacsora után ünnepélyes elutazás. A helyőrség a Placatca két oldalán sorfalat áll, kormányzó ur a város ötös fogatán kísérete, valamint a katonai főparancsnokok és polgári hatóságok képviselői követve az állomásra hajtat. A perronon egy diszszázad fog állani s ott elbucsuzik Kormányzó urtól a helyőrség nevében a körletparancsnok ur és kísérete. A kormánybiztos-főispán ur a városi tanács és a vármegyei tisztikar élén ugyanott bucsuzik el. Azután elindulás különvonaton.

Uri fehérműveket

gallérokat, nyakkendőt készít Herman Nándor, Hatvan-u. 31.

— Legújabb 1920 évi lakásügyi rendelet. Összeállította: Dr. Pongrács Jenő. Ár: 11 korona. Kapható: Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkereskedésében.

A lakáshivatal vezető nélkül

A város bírói kőr az igazságügyminisztertől a hivatal élére — Ujból működik a lakbörleti bizottság

A debreceni népjóléti és lakáshivatal működése a legnagyobb nehézségek elött áll, mert nincs, aki vezesse. Bíró Jenő, a hivatal igazgatója, betegség címén még a télen egy hónapi szabadságot kapott s elutazott Debrecenből és bár szabadsága már régebben lejárt, még mindig nem tért haza. Régebben levelet írt Bécsből, tegnap pedig Zürichből, hogy beteg és gyógykezelésre van szüksége. Jó István dr., a népjóléti és lakáshivatal helyettes igazgatója a túlfeszített munkában kálómben is gyenge szemét annyira megerőltette, hogy alig lát, az utóán vezetni kell s egyáltalán nem képes dolgozni.

A város vezetősége Gajzágó Béla dr. kir. ítélőtáblai elnökkel lépett érintkezésbe avégből, hogy nem lehetne e különösen a lakáshivatal vezetésére egy bírói kirendelni. Gajzágó dr. kir. ítélőtáblai elnök arról értesítette a városi tanácsot, hogy az igazságügyminisztérium álláspontja az, hogy bírói személynek a lakáshivatal élére való kirendelése lehetőleg mellőzendő és a kérdés legfeljebb csak abban az esetben lehetne ilyen irányban megoldható, ha a lakáshivatal vezetésére egy nyugalmazott bírói kérnének fel, csak teljes eredménytelenség esetén jöhetne figyelembe az a megoldás, hogy előterjesztést tegyenek egy bírói kirendelésére.

Márk Eadra polgármester azután telefonon érintkezésbe lépett az igazságügyminisztériumban Szászzy Béla államtitkarral, aki közölte a polgármesterrel az igazságügyminiszter álláspontját, amely szerint a bírói függetlenséget a legnagyobb mértékben meg kell védekezni és továbbra is biztosítani kell a közigazgatásnak és az igazságszolgáltatásnak szígeru elkövetését. Ha azonban Debrecenben tényleg olyan nehéz a helyzet, az esetben egy jól megindokolt előterjesztés alapján lehetnéges volna, hogy meg s kirendeljenek egy bírói a lakáshivatal élére.

A városi tanács, amely mai ülésén foglalkozott ezzel a kérdéssel, Csűrös Ferenc dr. köznevelődési tanácsosoz és Magoss György dr. tisztifőjegyzőt bizta meg az igazságügyminiszterhez intézendő leterjesztés sürős előkészítésével. Itt említek meg, hogy az új lakásrendelet értelmében a lakáshivatalnál ismét megkezdik működésüket, az albizottságok és a járásbíróiságnál is működni fog mint felebevezési fórum a lakbörleti bizottság. A járásbíróiság vezetője már meg is kereste a városi tanácsot a bizottság tagjainak kijelölésére. A tanács úgy határozott, hogy a régi lak-

börleti bizottság névsora alapján kell 60-60 tagot a bizottságba kijelölni.

Hirdetmény.

Köztudomásra hozom, hogy a katonai rubázati és felszerelési cikkek, valamint a fegyverzet felkutatására és elkobzására kirendelt katonai járőrök igazolvánnyal vannak ellátva, amelyen a megjelenésükkor felszólítás nélkül előmutatni kötelesek.

Igazolvány nélkül fellépő katonák felszólításának nem kell, elegendi tenni s őket a térparancsnokságnak, sürgős esetben a legközelebbi rendőrnek katonai járőrnek fel kell jelenteni.

Debrecen, 1020 április hó 6.

Kellik st.

ezredes, térparancsnok

Az internálási rendelet

A belügyminiszter megrötdte a városi hatóságoknak az internálási rendeletet, amelynek főbb pontjai a következők:

1. §. Az ország területéről ki kell tiltani és internálni kell minden külföldieket és velük együtt közös háztartásban élő hozzátartozóikat, akiknek itt tartózkodása magatartásuk folytán:

a) az állam és társadalom érdekeire, a közrendre és közbiztonságra veszélyes;

b) az állam és társadalom érdekeire, a közrendre és közbiztonságra aggályos, vagy aynus;

c) az állam és társadalom érdekeire, a közrendre és közbiztonságra, helyesebben ténykedése, siltált közviszonyaink között gazdasági életükre káros;

A most felsorolt kategóriák a velük közös háztartásban élő hozzátartozóikkal együtt rendőrhatalósággal őrizetbe veszdők s kitiltásuk, egyttal más községben való őrizetbe helyezésük (internálásuk) a belügyminiszternél javaslataihoz bszandó.

A megszállás alatt levő területek lakossága a békekezsződés megkötéséig külföldinek nem tekinthető.

2. §. Őrizetbevenni, lakóhelyükről, illetve tartózkodási helyükről kitiltani, illetőleg más községben őrizetbe helyezni (internálni) kell azokat a magyar honosokat is, akik az 1. § a) és c) pontjai értelmében kifogás alá esnek.

3. §. Az őrizetbevitel kérdésében felebevezés kizárásával vidéken az elsőfoku rendőrhatalóság előterjesztésére a törvényhatóság első tisztviselője, illetőleg az államrendőrség hatósága területén a kerületi főkapitány határoz.

A kitiltás és más községben való őrizetbehelyezés (internálás) kérdésében jogorvoslat kizárásával végérvényesen a belügyminiszter határoz.

4. §. Az őrizetbevitel elrendeléséről, a kitiltás és internálás kérdésében való határozat hozatala végett az őrizetbeviteltől számított 24 órán belül a belügyminiszternek jelentés teendő.

Férfi- és női kalap alakítása és javítása
GYORSAN ÉS PORTÓSZAN

Szell Gergelynél
PIAC-UTCA 63. SZÁM.

A rendelet további szakaszai a végrehajtási eljárás szabályait tartalmazzák.

Egyes könyveket,

valamint teljes könyvtárakat régi tárgyakat, képeket, kéziratokat stb. legmagasabb áron :: vásárol ::

Aczél Henrik

modern antiquariuma, Első Takarékpénztár palotában. Kiváncra bázhoz megyek megtekinteni. ::

Villamos áram déltől éjfélig

Kilátás éjjel nappali áramszolgáltatásra

Az országos szénkormánybiztos napi 70 tonna szénentartalt ki a debreczeni gáz- és villamosteleg szükségletének biztosítására. Ez a mennyiség elegendő lenne ahhoz, hogy a villamosteleg rendszeresen éjjel-nappal áramot szolgáltatasson.

A villamosteleg igazgatósága azonban valószínűnek tartja, hogy a kiutalt mennyiséget nem fogják egészében leszállítani és ezért egyelőre nem gondol az állandó 24 órás üzem felvételére. A szénszállítmányok mostanában rendszeresen és rendszeresen érkeznek és így április 12-től, hétfőtől kezdve módjában van a villamostelegnek, hogy déltől éjfélig áramot szolgáltatasson és ezzel a vízmű, a malmok, az ipartelegpek és a motorral dolgozó kisiparosok végre nappal is használhatják a villamos áramot.

A villamosteleg vezetősége azonban még ma is szükségesnek tartja az árammal való lehető takarékoskodást és ezért előterjesztést tett a városi tanácsnak, rendelje el, hogy a maximális világiági szükséglet idején a motorokat használni tilos.

A városi tanács az előterjesztés alapján elrendelte, hogy a maximális világiági szükséglet idején, amely időpontot évszakok szerint a villamosteleg igazgatósága állapítja meg, a motorokat használni tilos, azoknak a motorjai pedig, akik a tilalmi időben is működésben tartják motorjaikat, haladéktalanul leszerelendők. A tilalmi idő a vízműre egy óra, a többi motorokra két óra, a jelenlegi tilalmi időszak pedig az esti 7-9 óra közötti idő. Ez időben tehát a motorok működésének szünetelnie kell.

A villamosteleg igazgatóságának semmi kifogása nincs ellene, hogy a villamosvasat hétfőtől kezdve déltől estig járjon. Szükségesnek tartja azonban a helyi vasut igazgatóságával való sürgős megegyezést az áramszolgáltatás díját és a menetjegyek

árát illetőleg, mert a megszállás alatt kötött ideiglenes megegyezés lejárt és ma az a régi megegyezés érvényes jogszabály, amely szerint a város csak 125 fillért fizetett a helyi vasuttal az áramért, viszont a helyi vasut csak 10 és 20 filléres menetjegyeket adhat ki.

Ezeknek az áraknak az érvényessége súlyos teher lenne egy városra, mint a helyi vasut, a megegyezés tehát sürgős. A tárgyalások már folytak is a város és a helyi vasut képviselői között, eredményre azonban eddig nem vezettek annál kevésbé, mert a helyi vasut álláspontja az, hogy a villamos vasutat addig nem helyezi üzembe, amíg egész napon át nem kap áramot.

A gabonagyűjtés országos kormánybiztosa Debrecenben

Kiutalták a Debrecennek szükséges árpa- és zabvetőmagot

Térffy Béla dr. államtitkár, a gabonagyűjtés országos kormánybiztosa táviratilag értesítette ma Márk Endre polgármestert, hogy szombaton reggel Debreczenbe érkezik és még a holnapi nap folyamán tárgyalni óhajt a gabonagyűjtő debreceni kirendeltség vezetőjének, Huwaydi Imre dr. alispánnak a bevonásával a város és a vármegye képviselőivel.

Márk Endre polgármester érintkezésbe lépett Pákozdy Sándor alispánnal és abban állapodtak meg, hogy az értekezletet, amelyen az országos kormánybiztossal érkező Pacor tábornok is résztvesz, szombaton délelőn 12 órakor tartják meg a város háza kistanácsstermében. Az értekezleten a város részéről a polgármesteren kívül Magoss György dr. tiszti főügyész, Vásáry István dr. tanácsnok és Balta Bertalan dr., a tisztiroda vezetője vesznek részt.

Ugyancsak ma érkezett meg a városhoz az országos közlemezési kormánybiztos távirati értesítése, amely szerint a Debrecennek szükséges árpa- és zabvetőmag biztosítására a hajdumegyei készletből 600 métermazsa vetőmagot utalt ki. Mivel az országos kormánybiztosság a terményt már a Tiszántúlon is zár alá vette és a készletek 10 ótt már rendelkezik is, a 600 métermazsa vetőmag átvételének semmi akadálya nincsen.

Hirdetmény.

A ferencz-károlyi eredetű hangszereket magánemberek kezébe. A román megszállás alatt pedig szintén sok kincsiári eredetű hangszer adatott el egyes román katonák által.

Felhívom a város lakosságát, hogy a birókában levő katonai eredetű ósxes fuvó vagy vonós hangszereket, a Paterfia utcai laktanyában elhelyezett anyag-

gyűjtő-állomás raktárába önként és haladéktalanul szolgáltatassák be.

Azok, akik ezen felhívás dacára katonai eredetű hangszereket továbbra is maguknál rejtőgetnek, orgasdasság gyanújába kerülnek és ellenük a katonai hatóságok a legszigorubb megterelő eljárást indítják meg.

Debrecen, 1920 április 3-án.

Kelli, ezredes az. t. parancsnok.

Hirdetmény.

Felhívom Debrecen város lakosait hogy a felajánlott, vagy a feleslegként mutatkozó 20 mm alóli tengerijét sürgősen szállítsák be a Termény és Aruraktárba, ahol az átvételről elismervényt kapnak s az ellenértéket a maximális ár alapján a Magyar Általános Hitelbank gabonaszitálya, mint körzet bizományos fizeti ki. A 20 mm-án felüli tételek nálunk az Iparkamara épület jelentendő be.

Feleslegként mutatkozó zab tekintetnélkül a mennyiségre sürgősen beszállítandó a Termény és Aruraktárban levő Katonai Elmezési raktárba. A raktár által kiállított elismervény alapján az ellenértéket a Magyar Általános Hitelbank gabonaszitálya fizeti ki.

Gabonagyűjtés országos kormánybiztossága debreceni kirendeltsége

HIREK.

Vasárnapi Istentiszteletek. A református templomokban vasárnap, e hó 11-én az istentiszteletek rendje: a Nagytemplomban d. e. 9 órakor prédikál Mezey Béla s.-lelkész, d. u. 3 órakor kátét magyaráz Tóth Dezső s.-lelkész; a Kistemplomban d. e. 9 órakor prédikál Tóth Dezső s.-lelkész, d. e. 11 órakor prédikál Almássy Márton s.-lelkész, d. u. 3 órakor kátét magyaráz Mezey Béla s. lelkész; a Kossuth-utcai templomban d. e. 9 órakor prédikál Almássy Márton s. lelkész, d. u. 3 órakor gyermekistentiszteletet tart Nagy István s.-lelkész; az Apád-terti templomban d. e. 9 órakor prédikál Juhász Ferenc s. lelkész, d. u. 3 órakor gyermekistentiszteletet tart Almássy Márton s.-lelkész; az ispotályi templomban d. e. 9 órakor prédikál Nagy István s.-lelkész, d. u. 3 órakor gyermekistentiszteletet tart Juhász Ferenc s.-lelkész; a homokkerti imaházban d. e. 9 órakor prédikál Molnár Ferenc vallásitanító lelkész.

Vasárnapi iskola d. e. 9 órakor a Kossuth-utca 75. sz. alatt, d. e. 10 órakor a homokkerti imaházban, Kandi utca 7. sz. alatt és a Négyföldi Á. vaházban, 11 órakor a ref. felsőleánynevelő intézetben, a Csap-utca 9 és 11 sz. ref. leányiskolában és az egyháztanácssteremben, serdülőknak Kossuth-utca 85. sz. alatt, d. u. 2 órakor a Diakonissza Otthonban, Nyilas-utca 85. sz. alatt, a Nyilas-utcai iskolában, a Miklósi utca

iskolában, d. u. 3 órakor a Csap-utca 11. sz. iskolában.

Délután négy órakor a Konfirmált Leányok Szövetsége tartja összejövetelét, a ref. egyház tanácsstermében, Egyházter 17. sz. alatt.

Délután 5 órakor a Kossuth-utca templomban vallásos estély lesz.

Reggel 7 órakor a Kossuth-utcai templomban az esküt tevő katonaság részére istentiszteletet tart Uray Sándor lelkész.

Vasárnap délután 5 órakor a Kossuth-utcai templomban vallásos estélyen dr. Lencz Géza fog beszédet tartani.

Beiktató kögyűlések.

Szombaton délelőtt 9 órakor lesz Szomjas Gusztáv kormánybiztos-
főispán beiktatása a vármegyeházán, 10 órakor pedig a vármegyeházán lesz a beiktatás céljából rendkívüli kögyűlés. A kormánybiztos főispán a megyei beiktatás után fogadja a jelentkező megyei köldöttségeket, a városi beiktatás után pedig a Székely-társaság, a Csokonai-kör, az Arany János-társaság, a Dalárda köldöttségeit és az esetleg még jelentkező köldöttségeket.

A Területvédő Liga

propaganda napja. Megírjuk már, hogy a Területvédő Liga április 18-án propaganda napot tart Debreczenben. A liga vidéki osztályának vezetősége most arra kéri a várost, hogy április 18-ikára engedje át propaganda-előadás céljára a Csokonai-színházat, az ugyanezen napon rendezendő gyűjtéshez pedig engedje át a városi disztribúciós hajtást. A városi tanács mindkét kívánságot teljesítette.

Epen maradt a városi képtár.

Petrovich Elek, a Szépművészeti Múzeum igazgatója megkeresést intézett a városhoz és sürgős választ kért, hogy az oláh megszállók nem fosztották-e ki a városi képtárt, amelyben nagyjértékű állami tulajdonban levő képek is vannak, többek között két Munkácsy-kép, egy Szinyei-Merse-kép és sok más nagyjértékű festmény. A városi tanács nyomban válaszolt és közölte, hogy a képtár sertetlen maradt, mert a megszállás idejére a képtárról minden felírást eltávolítottak, a képtárat állandóan zárva tartották és így az oláhok nem is tudták róia.

Az alaptökefelemlés engedélyezése.

A debreczeni kereskedelmi és iparkamara közli: Az alaptökefelemlés engedélyezése iránt a kereskedelmiügyi miniszter úrnak újabban nagy számban felterjesztett kérvények a legtöbb esetben miacsennek kellőleg felismerve, minek folytán egyfóli az ügyek érdemleges elintézése késedelemmel szenved, másfelől pedig az érdekelteknek egyenként történi kiutalása a miniszterium illetékes szakosztályaira rendkívüli súlyos teher ró. A szében levő ügyek elintézésének gyorsítása céljából a kereskedelmi miniszter ur részletes tájékoztatót bocsátott a kamara rendelkezésére mely az érdekeltek által betekinthető.

Bardách Dezső

gyógyszertára a „Map“-hoz Debreczen, Ferencz József-ut 1. sz. Alapítva 1820.

Az összes gyógyszerek, kötszerek, gyógyszerkülönlegességek, vegyszerek, kál- és bóllóli gyógyszerek különlegességek s eszméletlen emberek teljesen felszerelt leánygyógyászat

Zár alatt a barakok. A katonaság küldte a városi tanácsnak, hogy a katonai kincstár az összes barakokat lefoglalja és kívánatosnak tartja, hogy vegyes bizottság állapítsa meg a tulajdonjogokat. Addig is az összes barakok zár alá vevődtek, a városi tanács pedig hirdetmény útján hív fel mindenkint, hogy nyolc napon belül jelentse be, kitől és mennyit vásárolt az eladásra került barakanyagokból.

Új iparrendelvények. A városi tanács a következő új iparrendelvényeket adta ki: Liszka István kőműves 1000, Gulács György női szabó 1000, öz. Kiss Dávidné fűzőkészítő 500, Nagy Sándor lakatos 2000, Erdélyi József kőműves 500, Mécsáros János bádoga 500, Osga Béla borbély 500, Tari Sándor cipész 500, Dobszai István hegesztés 1000, Vencel János farfűzőkészítő 500, öz. Szadzinaky Artúrné időszerező 1000, öz. Varga Jánosné faherneművárrandó 100, Szabó Gusztáv kerépgyártó 200, Sajgyártó István asztalos 200, Szabó Sándor csizmadija 500, Budai András bádoga 200, id. Molnar István hegesztés 1000, Goldstein Karolina női divat és ruházati kereskedés 1000, öz. Blattner Josseline öveges és kiegészítő 1000 kereskedés.

Felülbélyegezetlen pénztílos a sorompókon kivinni. A mai tanácsülésen Vásáry István dr. tanácsnok szóvallette, hogy egyes gazdák nem tudták napszámosaikat kifizetni, mert a sorompóknál nem engedték meg, hogy 500 koronánál nagyobb összeget kivigyenek. A tanácsülésre jelenlevő Rostás István rendőrfőkapitány közölte, hogy ez esetben csak egy rendelet félremagyarázása-ról lehet szó; a rendelet ugyanis az, hogy a sorompókon tilos a városból felülbélyegezetlen pénzt kivinni. Felhívta egybe a főkapitány a figyelmet arra is, hogy időkiméles szem pontjából jól tennék a tagbirtokosok, ha személyazonosság igazolvánnyal ellátnak magukat, mert ez esetben zavartalanul közlekedhetnek.

18 vagon rézgálic. A városi tanács legutóbb elrendelte, hogy a szamvevőség a város készletében levő 315 métermázsa rézgálicot ossza ki 12 koronás árban. Egyidejűleg megkérte a város a kormányt, hogy a megye és a város szükségleteire utaljon ki még rézgálicot. A földművelésügyi miniszterium ma arról értesítette a várost, hogy a két törvényhatóság szükségleteire a mezőgazdasági szövetkezetek útján 18 vagon rézgálicot utalt ki 30 koronás árban, a város készletében levő 315 métermázst viszont lefoglalja és elfo-lótt a rendelkezést fentartja magának.

A városi szőlőbirtok jól jövedelmez. Vadász Emil gazdasági felügyelő jelentette a tanácsnak, hogy a város 20 holdas szőlőbirtoka 165 000 korona tisztá jövedelmezt hozott. Kiserőjelentésében rámutatott a gazdasági felügyelő arra,

hogy a szőlőbirtok a mai kezelés mellett is 15 százalékkal kamatoztatja a befektetett 16-két, megfelelő üzemi terv végrehajtása esetén pedig még nagyobb jövedelmezt biztosíthat a városnak. Kérte tehát, hogy a tanács bizza meg őt egy minta szőlőte'ep tervének kidolgozásával. A tanács a javaslatot véleményezésre kiadta a gazdasági bizottságnak. Vadász Emilnek pedig a szőlőbirtok jövedelméből 2000 korona jutalmat szavazott meg.

Erdészeti kérdések rendezése. A földművelésügyi miniszterium erdészeti osztályából Payer miniszteri tanácsos és Bayer főerdőtanácsos Debrecenre érkezett, hogy Bodor Gyula miniszteri tanácsossal az erdőhivatal vezetőjével az erdészeti átszervezésének fontos kérdéseit megbeszélje.

Wiener Ikonát megint elítélték. A legismertebb debreceni ardrágitók egyike: Wiener Ikon. Számtalanszor elítélték már, amikor a pénzbüntetés nem használt, elzárásra is, egyáltalán azoban ez sem sokat ért, mert a városi tanácsnak ma újból Wiener Ikon egyik újabb ardrágitóját esetével kellett foglalkoznia. A tanács a megrokkant ardrágitót 2000 hat havi elzárásra és 2000 korona pénzbüntetésre ítélte el.

A közkórházba kórtól visszavon a járványkórház. A megszűnés alatt a közkórház járványosztályát a csapataórházban helyezték el és az osztály vezetését Szenes Zsigmond dr. orvosra bízták. Most a katonaság igénybevette az összes katonai kórházakat, a járványos betegeket visszatelepítették a közkórházba. A városi tanács ma rendelkezett, hogy a régi járványkórházat üzembépes állapotba helyezték, nehogy járványos veszedelem esetén a város járványkórház nélkül maradjon, egyben megleghangú, köszönő iratot intézett Szenes Zsigmondhoz elismerésül a csapataórház vezetéséről kifejtett érdemdes munkálkodásáért.

A rendőrségi headványok városi helyegkötelesek. A városi tanács arról értesült, hogy a rendőrségi iktatásban, mióta a debreceni rendőrség államrendőrség lett, nem kívánják meg, hogy a headványozók városi helyegyet ragasszanak. Mivel azonban ma még a rendőrségi ügykörök kettéváltakva niacsenek és mivel június végéig különben is a város fizeti a rendőrséget, a város jogot formál hozzá, hogy a rendőrségi headványokat is városi helyeggyel lássák el. A városi tanács ezirányban ma megkezdte is a latesszt az államrendőrséghez.

A n. é. hőlyközönség szives tudomására hozzuk, hogy a legújabb bécsi modellformák már megérkeztek és így a szalma és tagal kalapok átfarmálását és letését a legszebb divatszínekben a mai napról megkezdjük. Kérjük azon hőlygyeket, kiknek kalapjuk átfarmálás végeit már nálunk van,

hogy a modellek megtekintése és kiválasztása céljából mielőbb befáradni sziveskedjenek. — Kalapüzem, Piac-utca 9 sz.

Menekült jegyzők a városi adóhivatalban. A városi adóhivatalban a sok elvégzendő munka annyira felszaporodott, hogy az ottani személyzet nem tudja feldolgozni. Ezen segítőndő, Szonjas Gusztáv kormánybiztos fői páu felterjesztést tett a menekülni kényezterült községi, városi és vármegyei alkalmazottak országos kormánybiztosához aziránt, hogy 20—25 az edőkezelésben jártak menekült és jelenleg beosztás nélkül levő községi jegyzőt bocsásson az államkincstár terhére Debrecen város rendelkezésére úgy azonban, hogy ezeknek a költsége ne a város házipénztárát terhelje.

Gazdátlan óra. Tardai Tivadras debreceni lakos erdős feljelentést tett tegnap a rendőrségen két ismeretlen oláh katonára ellen. Az oláh megacállás utolsó napjaiban történt, hogy két oláh katoná egy fall órárt vitt hozzá és megvételre ajánlotta. Tardaiék sojtva, hogy az órá lepárból származik, semmibe hagvanni, azonban az oláhok meggyőző megatartás arra kényezterítte, hogy kifizesse a kőrt 20 koronát, mire azok az órárt nálra hagyták. Most beazolgettatta az órárt az államrendőrséghez, ahol igazolt tulajdonosa az I. számú 67. számú szobában átvetheti. Az órárt a bűnjelnyilvántartás 566/1920. szám alatt kezeli az államrendőrség.

Akik áramot loptak. A városi világitási vállalat feljelentette az államrendőrségen Kiss József, öz. Balajthy Sándorné, öz. Gyallai Istvánné és Juhász József debreceni lakosokat, akik egy az oláh megacállás alatt berendezett világitási vonalba bejelentés nélkül kapcsolták lakásaikat s így a városi világitási vállalatnak 280 korona kárt okoztak. Az államrendőrség lopás vétsége címén indított ellenük eljárást.

A róma-tokléi repülőverseny. Páriból táviratesszer: Mesterse hadangy, a róma tekióli repülőverseny egyik résztvevője Bangkokba érkezett, tehát már megteette az utnak kótharad-rését, amely légvonalban 10,000 kilo méternyi.

Szászy Schwarz Gusztáv meghalt. Budapesti tudósítónk jelenti: Szászy Schwarz Gusztáv egyetemi tanár, az ismert jogtudós, tegnap reggel hosszu szenvedés után Arénati lakásán meghalt. A tudós tanár már több év óta szívbeteg-sen szenvedett és ez a betegség ölte meg, miután több hónapig ágyban fekvő beteg volt. Halálával a magyar tudományos világot nagy gyász éri, mert Szászy-Schwarz egyike volt a római jog Európaszerte lehríresebb tanárainak és kutatóinak. Az elhunyt tudós 1858-ban született Budapesten és itt végezte a középiskolát és egyetemi tanulmányait is. Külföldi tanulmányaitja után ügyvédi irodát nyitott és 1884-en ma-

géntanári képesítést kapott a budapesti egyetemen a római jogból. 1894-ben nevezték ki a római jog tanszékére nyilvános rendes tanárnak és azóta szakadatlanul tanította a jogászok egész generációját. Erdemes jogirodalmi működést is fejtett ki, sok jogtudományi cikke jelent meg a szaklapokban és 1895 óta tagja volt a Magyar Polgári Törvénykönyvek szerkesztő állandó bizottságának is.

Egy magyar exredes tragédiája. Passoaiban Veszary László exredes öngyilkos lett, mert családjá nagy nyomorúságot nem tudta elviselni. A passoaeni Magyar Újság március 23-iki száma megírja, hogy Veszary nyomorának oka az volt, hogy a cseh-álavák kormány hűfogatja a nyugdíjgyek reedezését. — Veszaryt katonai posztpóval tamatták el, koporsójához kivozult egy cseh-álavák díszszárad és a helyőrség szemkara. A Hírszó — szelött Nyugatmagyarországi Hírszó — március 25-iki számában megírja, hogy a passoaeni magyarorság gyűjtséit indított a Veszary-családnak.

Clemenceau beteg. Kai-róbjelentik, hogy Clemenceau, mióta viszatért Luzorból, bronchitisban megbetegedett. Állapota javult ugyan, de még nagyon gyenge és aggodnak miatta.

Stengel Károly, a debreceni m. kir. államrendőrség fogásza, fogmátörmet Sathhyány u. 10. sz. (saját ház) áthelyezte. Fogad delőiből 10—12 ig, délután 3—5 ig.

Molykár ellen a nyári megőrzési vállalatokat Széchenyi utca 40. szám alá helyeztem át. Elváltatok mindanfélé szőrmé és téli ruhákat megőrzésre. Adier szőcs, Széchenyi-utca 40.

Berlitz-Thora-Goldschmidt-féle angol, francia, német, olasz nyelvtanok érkeztek s kaphatók nagyobb példányszámban is. Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkereskedésében, Piac-utca 34.

Komlós divatház megyeház mellett. Női feöltöz, kosztümök, blúzok nagy választékban.

Végh Gyula szűcs. Első-rangu modern és legnagyobb molykár elleni biztosító és megővő beraktározási vállalat. Saját ház. Debrecen Piac-u. 4.

FOGASZATI MÜTEREK Szászter Ferenc Váro-utca 11. szám alatt.

Papirszatalkendők a legolcsóbb fajtából a legjobb minőségig kaphatók Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság papirkereskedésében.

Legrosszabb nyakendőt is ujjá alakítják Péterfia-utca 53. sz., az udvarban balra.

Vilamos szakmába vágó legkomplikáltabb munkákat készít és javít Földvári elektrotechnikai gyára Széchenyi-utca 55

Tolleite papírok Grázen-féle szabadalom, alól laponkint kibuzható, kapható Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság papirkereskedésében.

